

แผนงานโรงเรียนคุณธรรม

โรงเรียนบ้านเกาะมะนาว

สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชัยภูมิ เขต ๓

แผนงานโรงเรียนคุณธรรม

โรงเรียนบ้านเกาะมะนาว

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต ๓

คำนำ

โครงการโรงเรียนคุณธรรม เป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานโครงการโรงเรียนพระราชัฐตามที่รัฐบาลได้ประกาศนโยบายขับเคลื่อนประเทศด้วยกลไกพระราชัฐ ซึ่งมีจุดเน้นในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือจากหน่วยงาน องค์กรหรือสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ในการพัฒนาการศึกษาทั้งในด้านการบริหารจัดการ การพัฒนาคน การพัฒนาองค์ความรู้เชิงวิชาการ รวมไปถึงการพัฒนาคุณธรรมและจิตสาธารณะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม และจิตสาธารณะให้กับนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินโครงการ “โรงเรียนคุณธรรมในโครงการโรงเรียนพระราชัฐ” โดยได้รับความร่วมมือจากศูนย์โรงเรียนคุณธรรม มูลนิธิยุวสถิรคุณ ในการพัฒนาครูให้สามารถคิดค้นนวัตกรรมการเรียนรู้และออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และสามารถบูรณาการความรู้คู่ความดีให้กับผู้เรียนได้

โรงเรียนบ้านเกาะมะนาว ได้ดำเนินการประชุม วางแผน ดำเนินการตามนโยบายโครงการโรงเรียนคุณธรรม ให้สอดคล้องกับเป้าหมาย วัตถุประสงค์ของโครงการ และได้จัดทำเอกสารแผนงานฉบับนี้ เพื่อให้บุคคลทุกท่านได้ใช้ศึกษาประกอบการปฏิบัติตามนโยบาย ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม ตามเป้าหมายที่กำหนด

โรงเรียนบ้านเกาะมะนาว ขอขอบพระคุณ คณะบุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และนักเรียนที่ได้ให้ข้อมูล ขอนำ และร่วมกันนำความรู้ ประสบการณ์มาร่วมแลกเปลี่ยน และจัดทำเป็นเอกสารฉบับนี้ขึ้นมา โรงเรียนบ้านเกาะมะนาว หวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการขับเคลื่อนตามนโยบายโครงการโรงเรียนคุณธรรมสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โรงเรียนคุณธรรม สพฐ.

โรงเรียนบ้านเกาะมะนาว สพ.ช.ชัยภูมิ เขต ๓

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ตอนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐาน	๑
ตอนที่ ๒ แนวทางการจัดกิจกรรมการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม	๗
ตอนที่ ๓ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายและนโยบาย จุดเน้นที่เกี่ยวข้อง	๑๒
ตอนที่ ๔ กระบวนการขับเคลื่อนการดำเนินงาน	๑๗
ตอนที่ ๕ การกำกับ ติดตาม ประเมินผล ตรวจสอบ และรายงาน	๑๙
ภาคผนวก	๒๒

ตอนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐาน

ข้อมูลทั่วไป

๑. โรงเรียนบ้านเกาะมะนาว ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑ ตำบลเกาะมะนาว อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ รหัสไปรษณีย์ ๓๖๑๖๐ Website <http://www.chaiyaphum3.go.th/koamanow> สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต ๓
๒. เปิดสอนตั้งแต่ ระดับชั้นอนุบาล ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
๓. มีเขตพื้นที่บริการ

เขตบริการของโรงเรียนบ้านเกาะมะนาว ประกอบด้วยเขตพื้นที่การปกครองจำนวน ๑ ตำบล ๕ หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ ๑ บ้านเกาะมะนาว หมู่ที่ ๒ บ้านป่ารวก หมู่ที่ ๕ บ้านหนองนายอ หมู่ที่ ๖ บ้านโปร่งพัฒนา และหมู่ที่ ๘ บ้านเกาะไทรงาม

ข้อมูลด้านการบริหาร

๑. ประวัติโดยย่อของสถานศึกษา

โรงเรียนบ้านเกาะมะนาว สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ ๑ บ้านเกาะมะนาว ตำบลเกาะมะนาว อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ พื้นที่โรงเรียน จำนวน ๑๓ ไร่ ๖๔ ตารางวา เปิดทำการเรียนการสอนเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๕ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ – ๔ ปัจจุบันโรงเรียนได้ ดำเนินการจัดการศึกษา ๓ ระดับ ได้แก่ ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระยะทางจากโรงเรียน ถึง เขตพื้นที่การศึกษา ๓๐ กิโลเมตร ระยะทางจากโรงเรียน ถึง อำเภอบำเหน็จณรงค์ ๙ กิโลเมตร

๒. คำขวัญ ระยะเวลา หน้าที่ มีวินัย ใฝ่ศึกษา พละนาถัยสมบูรณ

๓. วิสัยทัศน์ (VISION)

พัฒนาทักษะภาษาไทย สู่การอนุรักษ์ความเป็นไทยอย่างยั่งยืน

๔. เป้าหมาย

“คุณภาพผู้เรียน คือ เป้าหมายสูงสุด”

๑. นักเรียนระดับการศึกษาปฐมวัย มีพัฒนาการด้านการอ่านเหมาะสมตามวัยอ่านร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
๒. นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน นักเรียนอ่านหนังสือนอกเวลาเรียนต่อวันร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
๓. โรงเรียนมีผลการอ่านออก เขียนได้จากระบบติดตามและประเมินผลงานดำเนินงานตามนโยบายโครงการ และกิจกรรมของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (e-MES) ตั้งแต่ระดับพอใช้ถึงระดับดีมากร้อยละ ๗๐ ขึ้นไป
๔. โรงเรียนมีผลการประเมินความสามารถด้านการอ่าน (RT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ หรือ ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
๕. โรงเรียนมีผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน (NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ด้านภาษา เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ หรือ ร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป

๖. โรงเรียนมีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน(O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ วิชาภาษาไทย เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ หรือ ร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป

๗. โรงเรียนมีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน(O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ วิชาภาษาไทย เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ หรือ ร้อยละ ๕๕ ขึ้นไป

๕. จุดเน้นในการบริหารของสถานศึกษา

๑. เด็กปฐมวัยรักการอ่านเป็นนิจ คิดมีเหตุผล
๒. ผู้เรียนทุกคนอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความ
๓. ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน NT และ O-NET
๔. พัฒนารูปแบบและการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่
๕. ผู้เรียนใช้เทคโนโลยี ICT ระบบ DLIT DLTV เพื่อการเรียนรู้คุณธรรมและสร้างนวัตกรรม
๖. ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและคุ้มครองเด็ก
๗. การจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้
๘. ผู้เรียนรักการทำงานและมีทักษะอาชีพ
๙. การบริหารจัดการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล
๑๐. ผู้เรียนมีสุขภาพทางร่างกายและจิตสังคม
๑๑. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ดี

๖. วัตถุประสงค์เฉพาะของสถานศึกษา

๑. นักเรียนมีความรักในการอ่าน ทำให้เกิดทัศนคติที่ถูกต้อง มีค่านิยมที่พึงประสงค์ มีจิตรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น ซื่อสัตย์ สุจริต มีวินัย
๒. นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านการอ่าน และอื่น ๆ เมื่อได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพนำไปสู่การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
๓. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีความรู้ และจรรยาบรรณ ตามมาตรฐานวิชาชีพ
๔. นักเรียนด้อยโอกาส ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง เท่าเทียม และมีคุณภาพ
๕. สถานศึกษาจัดการศึกษาบรรลุเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน และสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๖. สถานศึกษา มีการบริหารจัดการเชิงบูรณาการ มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผล มีระบบข้อมูลสารสนเทศ ที่มีประสิทธิภาพ และการรายงานผลอย่างเป็นระบบ

๗. ข้อมูลนักเรียน

ปัจจุบันโรงเรียนมีข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนนักเรียน (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๖) ดังนี้

ชั้น	จำนวนห้องเรียน	จำนวนนักเรียน		
		ชาย	หญิง	รวม
อนุบาล ๑	๑	๗	๕	๑๒
อนุบาล ๒	๑	๕	๑๑	๑๖
รวมก่อนประถมศึกษา	๒	๑๒	๑๖	๒๘
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑	๑	๔	๗	๑๑
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒	๑	๙	๕	๑๔
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓	๑	๗	๕	๑๒
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔	๑	๑๒	๖	๑๘
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕	๑	๑๑	๑๐	๒๑
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖	๑	๑๑	๕	๑๖
รวมประถมศึกษา	๖	๕๔	๓๘	๙๒
มัธยมศึกษาปีที่ ๑	๑	๑๔	๕	๑๙
มัธยมศึกษาปีที่ ๒	๑	๙	๖	๑๕
มัธยมศึกษาปีที่ ๓	๑	๖	๑๔	๒๐
รวมมัธยมต้น	๓	๒๙	๒๕	๕๔
รวมทั้งสิ้น	๑๑	๙๕	๗๙	๑๗๔

๘. ข้อมูลบุคลากร

ประเภทบุคลากร	เพศ		ระดับการศึกษาสูงสุด			อายุเฉลี่ย	ประสบการณ์สอนเฉลี่ย
	ชาย	หญิง	ต่ำกว่าป.ตรี	ป.ตรี	สูงกว่าป.ตรี		
ผู้อำนวยการ	๑	-	-	-	๑	๔๙	๒๑
รองผู้อำนวยการ	-	-	-	-	-	-	-
ครูประจำการ	๔	๑๐	-	๗	๗	๓๘	๑๒
พนักงานราชการ	๑	-	-	๑	-	๕๒	๑๘
ครูอัตราจ้าง	-	๑	๑	๑	-	๖๐	๒๗
เจ้าหน้าที่ธุรการ	-	-	-	-	-	-	-
นักรง/ภารโรง	๑	-	๑	-	-	๓๙	๑๐
รวม	๗	๑๑	๒	๙	๘	-	-

๙. สภาพชุมชนโดยรวม

๑. สภาพชุมชน

สภาพชุมชนรอบบริเวณโรงเรียนมีลักษณะตั้งอยู่กระจาย มีประชากรประมาณ ๑,๕๐๐ คน และแบ่งเป็นคุ้ม มีทั้งหมด ๑๐ คุ้ม จำนวนเด็กในวัยเรียน ๓๐๐ คน อาชีพหลักของชุมชน คือ เกษตรกรรม ส่วนใหญ่นับถือศาสนา พุทธ ประเพณี/ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เป็นที่รู้จักโดยทั่วไป คือ รดน้ำขอพรผู้ใหญ่ในวันขึ้นปีใหม่ไทย ผู้ปกครองส่วนใหญ่ จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ อาชีพหลัก คือ เกษตรกรรม ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ฐานะทางเศรษฐกิจ/รายได้โดยเฉลี่ยต่อครอบครัวต่อปี ๓๐,๐๐๐ บาท จำนวนคนเฉลี่ยต่อครอบครัว ๔ คน

๒. ผู้ปกครองส่วนใหญ่

๒.๑ จบการศึกษาระดับชั้น จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

๒.๒ ประกอบอาชีพ เกษตรกรรม ร้อยละ ๙๐

๒.๓ นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ ๙๙.๖๖ รองลงมานับถือศาสนาอิสลาม ร้อยละ ๐.๓๓

๒.๔ ฐานะทางเศรษฐกิจ/ รายได้โดยเฉลี่ย ต่อครอบครัว ต่อปี ๓๐,๐๐๐ บาท

๒.๕ จำนวนคนเฉลี่ยต่อครอบครัว ๔ คน

๓. โอกาสและอุปสรรคของโรงเรียน

โอกาส

โอกาสของสถานศึกษากับความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ของชุมชน ด้วยสภาพของชุมชนยังมีสภาพเป็นสังคมชนบทแบบพึ่งพาอาศัยกัน ยังคงรักษาขนบธรรมเนียมและประเพณีที่ดีงาม เหมาะสมสำหรับการเรียนรู้ของนักเรียน

อุปสรรค

ข้อจำกัดของสถานศึกษากับความร่วมมือของชุมชน เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจของชุมชน ประชาชนส่วนใหญ่มีฐานะยากจน ใช้เวลาในการประกอบอาชีพทำให้ไม่มีเวลาที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษามากนัก

ตอนที่ ๒

แนวทางการจัดกิจกรรมการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม

ความเป็นมา

ในปี ๒๕๕๙ นี้ กระทรวงศึกษาธิการจะเดินหน้าผลักดันการสร้างโรงเรียนคุณธรรมอย่างจริงจัง โดยขณะนี้สถานศึกษาเข้าร่วมโครงการแล้วจำนวนมาก คือ โรงเรียนในสังกัด สพฐ. จำนวน ๓๖๗ แห่ง , สถาบันอาชีวศึกษา ๕๐๐ แห่ง และโรงเรียนเอกชน ๒๕๐ แห่ง จากนั้นจะขยายผลไปยังสถานศึกษา จำนวน ๓,๐๐๐ แห่ง ภายในสิ้นปี ๒๕๕๙ และภายในปี ๒๕๖๐ จะขยายผลให้ครอบคลุมโรงเรียนกว่า ๓๐,๐๐๐ แห่งทั่วประเทศ

สำหรับการดำเนินงานที่ผ่านมา กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินโครงการโรงเรียนคุณธรรมให้เกิดเป็นรูปธรรม โดยมีสถานศึกษาที่ได้ดำเนินการมาแล้วกว่า ๓๐๐ แห่ง ซึ่งไม่ใช่การนำร่องแต่ทำจริง นอกจากนี้ โรงเรียนที่นำรูปแบบโรงเรียนคุณธรรมไปปรับใช้ ก็มีคุณภาพการศึกษาดีขึ้นตามลำดับด้วย

รูปแบบของโรงเรียนคุณธรรมนั้น เป็นรูปแบบที่ดำเนินการได้ง่าย กล่าวคือ ทุกโรงเรียนสามารถนำรูปแบบโรงเรียนคุณธรรมนี้ไปใช้ได้ และสามารถใช้ได้กับโรงเรียนในทุกศาสนา อีกทั้งยังส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วม ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และนักเรียน โดยเริ่มจากการระดมความคิดเพื่อกำหนดแนวทางไว้ ๒ บัญชี คือ บัญชี ก. พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ซึ่งทุกคนต้องการลด ละ เลิก และบัญชี ข. พฤติกรรมที่พึงประสงค์ ซึ่งทุกคนจะร่วมกันส่งเสริมให้เกิดขึ้น แล้วจึงกำหนดคุณธรรมหลัก ๓ ประการ เพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมในบัญชี ก. พร้อมทั้งส่งเสริมพฤติกรรมบัญชี ข. จากนั้นจะมีการประเมินผลหลังดำเนินการครบ ๑ ปี ซึ่งได้พิสูจน์มาแล้วว่าเป็นการดำเนินการที่สามารถทำได้และได้ผลดี อีกทั้งยังส่งผลให้องค์กรต่างๆ ที่ไม่ใช่โรงเรียนเกิดความสนใจและนำหลักการของโรงเรียนคุณธรรมไปปรับใช้ เช่น โรงพยาบาลคุณธรรม จังหวัดคุณธรรม อำเภอคุณธรรม เป็นต้น

นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายกำหนดให้โรงเรียนคุณธรรมเป็นหนึ่งในตัวชี้วัด (Key Performance Indicators: KPI) ในการประกันและการประเมินคุณภาพภายใน (Internal Quality Assessment: IQA) เพื่อเป็นหลักประกันให้กับชุมชนและผู้ปกครองได้มั่นใจว่าโรงเรียนที่บุตรหลานเรียนนั้นมีคุณภาพ โดยสถานศึกษาที่นำรูปแบบนี้ไปใช้ จะถือเป็นหลักประกันพื้นฐานว่าสถานศึกษานั้นสามารถดำเนินการสร้างคนดีให้กับบ้านเมืองได้ ซึ่งต้องดำเนินการตามรูปแบบอย่างจริงจังและเป็นที่ยอมรับได้ อย่างไรก็ตาม โรงเรียนคุณธรรมเป็นเพียงรูปแบบหนึ่งเท่านั้น หากสถานศึกษาใดมีรูปแบบอื่นในการสร้างคุณธรรมให้กับเด็กก็สามารถดำเนินการได้ และจะได้รับการประกันคุณภาพด้วยเช่นกัน แต่จะต้องมีมาตรฐานที่ทำให้นักเรียนเป็นคนดี

รมช.ศึกษาธิการ กล่าวด้วยว่า การขยายผลโครงการโรงเรียนคุณธรรมให้กับสถานศึกษาทั้ง ๓๐,๐๐๐ แห่งนั้น สามารถทำได้แน่นอนเพราะสถานศึกษาแต่ละแห่งสามารถศึกษาวิธีการหรือแนวทางการดำเนินงานได้จากสื่อและหนังสือคู่มือโรงเรียนคุณธรรม หรือศึกษาจาก DVD ก็ได้ ซึ่งจะทำให้โรงเรียนนั้นๆ นำแนวทางไปปฏิบัติได้เอง จึงเชื่อมั่นว่าทุกสถานศึกษาจะเข้าร่วมเป็นโรงเรียนคุณธรรมได้ แม้แต่โรงเรียนที่อยู่ห่างไกล เช่น บริเวณชายแดน ก็สามารถสร้างโรงเรียนคุณธรรมได้ด้วยการนำคู่มือโรงเรียนคุณธรรมไปประยุกต์ใช้

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นพ.เกษม วัฒนชัย กล่าวว่า โรงเรียนคุณธรรมได้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๕๓ สืบเนื่องมาจากการที่โรงเรียนบางมูลนากภูมิวิทยาคม จ.พิจิตร ได้นำหลักคุณธรรม

มาใช้แก้ปัญหาเสพติด นักเรียนมีผลการเรียนต่ำ รวมทั้งการตั้งครุฑของเด็กนักเรียนหญิง และเมื่อประสบความสำเร็จในการแก้ปัญหา จึงได้กลายเป็นรูปแบบ (Model) ในการนำไปแก้ปัญหาในโรงเรียนอื่นๆ อีก ๑๙ แห่ง

จากนั้นใน พ.ศ.๒๕๕๕ ซึ่งถือเป็นระยะที่ ๑ ของการสร้างโรงเรียนคุณธรรม โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์เพื่อตั้งกองทุนการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ “สร้างคนดีให้แก่บ้านเมือง” ในครั้งนั้นมีคณะองคมนตรี ข้าราชการเกษียณ และอาสาสมัครเข้ามาช่วยกันสร้างรูปแบบโรงเรียนคุณธรรม

ต่อมาระยะที่ ๒ (ปี พ.ศ.๒๕๕๗) สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ได้ก่อตั้งมูลนิธิวุฒิสถิรคุณ เพื่อดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมเรื่อยมา

จนกระทั่งในปี พ.ศ.๒๕๕๙ นี้ ถือเป็นระยะที่ ๓ ของการสร้างโรงเรียนคุณธรรม ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายขยายแนวทางการสร้างโรงเรียนคุณธรรมให้กับสถานศึกษาทั่วประเทศ ในส่วนของรูปแบบของโรงเรียนคุณธรรมนั้น เป็นเรื่องที่ไม่ซับซ้อนและทำได้ง่าย อีกทั้งยังเป็นการประหยัดงบประมาณเพราะลงทุนต่ำแต่ได้กำไรมาก และสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนได้จริง โดยหลักการของโรงเรียนคุณธรรมสามารถนำไปใช้ได้กับโรงเรียนในทุกศาสนา ไม่ผูกขาดกับศาสนาใดศาสนาหนึ่ง เปรียบเสมือนเป็นคุณธรรมสากล ทั้งนี้ หลังจากดำเนินการโรงเรียนคุณธรรมแล้ว ๑ ปี จะต้องทำการวัดผลการดำเนินงานว่าพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในโรงเรียน "ลดลง" หรือไม่ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ "เพิ่มขึ้น" อย่างไร ซึ่งอาจจะจัดให้มีการนำเสนอผลการดำเนินงานของแต่ละโรงเรียนด้วย และจากการดำเนินงานที่ผ่านมาผลการเรียนและผลการสอบของนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรมดีขึ้น ทำให้เกิดประโยชน์แก่เยาวชน ผู้ปกครอง และชุมชน

นอกเหนือจากที่กล่าวข้างต้น โรงเรียนคุณธรรมจะต้องมีคุณภาพด้วย เพื่อให้ทุกคนในโรงเรียนและชุมชนมีความสุขทั้งกายและใจ โดยจะต้องนำระบบธรรมาภิบาล และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาปรับใช้ สำหรับกระทรวงศึกษาธิการนั้น ต้องคำนึงถึงระบบการบริหารงานที่เน้นความโปร่งใส (Transparency), ตรวจสอบได้ (Audit), มีการบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk Management) และหลีกเลี่ยงผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict Interest) เพื่อให้การดำเนินงานก้าวหน้าต่อไปในอนาคตได้

จุดมุ่งหมายของกิจกรรม

เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมที่เสริมสร้างคุณธรรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่นักเรียนอย่างยั่งยืน สนับสนุนกิจกรรมเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและนักเรียน รวมถึงสนับสนุนการเสริมสร้างเกียรติยศศักดิ์ศรี และเพื่อให้ครูเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตประจำวัน ผ่านกระบวนการกิจกรรมประจำวันในสถานศึกษา เพื่อให้เกิด “คุณธรรมทุกพื้นที่ ทำความดีทั้งโรงเรียน”

หลักการจัดกิจกรรม

กิจกรรมการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมจริยธรรม ของโรงเรียนบ้านเกาะมะนาว ยึดหลักการสำคัญ ดังนี้

๑. กิจกรรมที่มุ่งสร้างการมีส่วนร่วม เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ต้องปฏิบัติร่วมกันทั้งโรงเรียน สร้างเสริมคุณลักษณะของการทำงานร่วมกัน สร้างสรรค์ค่านิยมที่ดีงามของกลุ่ม มีการช่วยเหลือเกื้อกูล มีความสามัคคี มีน้ำใจที่ดีต่อกัน และมุ่งสร้างประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าตน

๒. กิจกรรมมุ่งเพิ่มพูนทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงเหตุผล เป็นการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาเป็นตัวกระตุ้นให้นักเรียนใฝ่หาความรู้เพื่อแก้ไขปัญหา ได้คิดเป็น มีการตัดสินใจที่ใต้เหตุผลที่สืบเสาะค้นหา เน้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถนำทักษะจากการเรียนรู้มาใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้

๓. กิจกรรมมุ่งเพิ่มพูนทักษะชีวิต การรู้จักทำงานเป็นทีม ทักษะการร่วมกันแก้ปัญหา รู้จักการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี รู้จักการสังเกตสิ่งแวดล้อม และนำมาใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ฝึกทักษะชีวิต ความอดทน อดกลั้น การช่วยเหลือมีน้ำใจ และจิตอาสา

๔. กิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง นักเรียนคิด นักเรียนเลือก ลงมือทำ ประเมินผล และปรับแผนด้วยตนเอง ทำให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงเป็นการเรียนรู้ด้วยตนเอง และเรียนรู้อย่างมีความสุข โดยมีครูเป็นที่ปรึกษากิจกรรม

๕. กิจกรรมที่สนองตอบความสนใจ ความถนัด และความต้องการของนักเรียนทุกคน เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ร่วมกันวางแผน คิดวิเคราะห์ ระดมสมอง อภิปราย ลงมือปฏิบัติ สรุป ความรู้ถอดบทเรียนที่ได้รับ ช่วยสร้างความมุ่งมั่นในการแสวงหาความรู้ ความมั่นในการแสวงหาความรู้ ความมั่นใจในการแก้ปัญหาและร่วมสร้างสรรค์คนวัตกรรมการศึกษาด้านคุณธรรม

๖. กิจกรรมสะท้อนบริบทจริงของโรงเรียน สภาพแวดล้อมความเป็นอยู่และชีวิตจริงของนักเรียน ผู้ปกครองสามารถเข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียน รวมทั้งชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น สิ่งแวดล้อม ภาครัฐ ภาคเอกชน และเครือข่ายโรงเรียนคุณธรรม

๗. ประเมินผลการเรียนรู้จากสภาพจริง (Authentic Assessment) เป็นการประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์เพิ่มขึ้นหรือลดลง ซึ่งเป็นการประเมินการปฏิบัติตนของนักเรียน (Performance Assessment)

๘. กิจกรรมที่จัดขึ้นสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชั้นเรียน และการเรียนการสอนในสาระวิชาหลักต่าง ๆ ได้ ทำให้นักเรียนได้รับความรู้ตามสาระวิชา ได้ฝึกฝนคุณธรรมจริยธรรม ฝึกการทำงานเป็นทีม ใช้ความคิดสร้างสรรค์ ทำให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อการทำงานด้วยตนเอง เห็นคุณค่าของการทำงานเห็นคุณค่าของตนเอง เกิดความมั่นใจในตนเอง รู้จักดูแลตนเองให้ใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่า และเกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติ

องค์ประกอบของกิจกรรม

กระบวนการและขั้นตอนการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมจริยธรรม อาจแบ่งองค์ประกอบของกิจกรรมได้ ๖ เรื่อง ดังนี้

๑. กิจกรรมการพัฒนาศักยภาพครูแกนนำและนักเรียนแกนนำ เป็นการอบรมเชิงปฏิบัติการให้มีความรู้ ความเข้าใจ ในกระบวนการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมจริยธรรม โดยจัดอบรมให้กลุ่มครูแกนนำ และกลุ่มนักเรียนแกนนำ เพื่อให้เป็นกลุ่มปฏิบัติงานริเริ่มร่วมกับผู้บริหาร

๒. กิจกรรมการจัดทำแผนและโครงการคุณธรรม เป็นการดำเนินงานโดยโรงเรียนเองทุกขั้นตอน ซึ่งต้องอาศัยภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนเป็นตัวหลักต้น โดยมีครูแกนนำและนักเรียนแกนนำ เป็นผู้ช่วยขับเคลื่อนเป็นหลักในโรงเรียน

๓. กิจกรรมนิเทศติดตาม เป็นการจัดทีมให้มีกรณีนิเทศติดตามการทำงาน เพื่อให้คำแนะนำ คำปรึกษา และเป็นกำลังใจในการปฏิบัติงานคุณธรรมให้มีความต่อเนื่อง อาจจัดเป็นการนิเทศภายในและ/หรือการนิเทศจากบุคคลภายนอก ก็ได้

๔. กิจกรรมรายงานความก้าวหน้า เป็นการนัดประชุมนำเสนอรายงานความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน ครบ ๖ เดือน และครบปี มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มโรงเรียนพัฒนาคุณธรรมในภูมิภาคใกล้เคียง และการแลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูล ทั้งด้านสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อสร้างเครือข่ายการทำงานคุณธรรมร่วมกัน

๕. กิจกรรมประเมินผลการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในโรงเรียน เป็นการประเมินหาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในโรงเรียนที่เพิ่มขึ้น และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ลดน้อยลง ตามที่โรงเรียนกำหนด เป้าหมายไว้ในแผน และวิเคราะห์หาปัจจัยของความสำเร็จในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม

๖. การบริหารจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นงานอำนวยความสะดวกให้เกิดการขับเคลื่อนการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมุ่งผลสำเร็จตามเป้าหมายและระยะเวลาที่กำหนดไว้

บทที่ ๓

วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายและนโยบาย จุดเน้นที่เกี่ยวข้อง

แนวทางการพัฒนาโรงเรียนสู่โรงเรียนคุณธรรมอย่างเป็นระบบ เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายตามที่คาดหวังไว้ ดังนี้

วิสัยทัศน์

คุณธรรมทุกพื้นที่ ทำความดีทั้งโรงเรียน

เป้าประสงค์

๑. มีกระบวนการพัฒนาโรงเรียนสู่โรงเรียนคุณธรรม
๒. ครูได้รับการพัฒนาศักยภาพในการออกแบบและจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการความรู้คู่ความดี และเป็นต้นแบบที่ดีงานของนักเรียน
๓. นักเรียนในโรงเรียนคุณธรรมกลุ่มเป้าหมายแสดงออกถึงพฤติกรรมพึงประสงค์ที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม สม่ำเสมอ
๔. พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของผู้บริหาร ครู และนักเรียนในโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายลดลง
๕. พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร ครู และนักเรียนในโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายเพิ่มขึ้น
๖. เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหารโรงเรียน ครู บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง เป็นต้น
๗. มีองค์ความรู้และนวัตกรรมที่ใช้ในการพัฒนาศักยภาพของครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเนื้อหาสาระตามมาตรฐานหลักสูตรและแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๔๕ พร้อมกับการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาศักยภาพครูในการออกแบบและจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการความรู้คู่ความดี และเป็นต้นแบบที่ดีงานของนักเรียน
๒. เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนแบบองค์รวม เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมที่พัฒนากระบวนการคิดเชิงระบบ และลงมือปฏิบัติจริง
๓. เพื่อพัฒนากระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในโรงเรียน ส่งเสริมการสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เพื่อเป้าหมายการสร้างคนดีสู่สังคม
๔. เพื่อพัฒนาศักยภาพครูให้มีความรู้ความเข้าใจในกลวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเนื้อหาสาระตามมาตรฐานหลักสูตรที่กำหนดไว้ ตระหนักในบทบาทหน้าที่ ความสำคัญของอาชีพครู และการสร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรมในโรงเรียน

ยุทธศาสตร์ดำเนินงาน

๑. ผนึกกำลังของผู้บริหาร ครู และนักเรียนลงมือปฏิบัติคุณธรรมทั่วทั้งโรงเรียน
โดยใช้โรงเรียนคุณธรรมที่ดำเนินการแล้วเป็นฐานในการกระจายโรงเรียนเพิ่มเน้นการรวมพลังของผู้บริหารโรงเรียน ครู บุคลากร นักเรียน รวมทั้ง ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา และชุมชนท้องถิ่น เพื่อลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในโรงเรียน และเพิ่มพฤติกรรมที่พึงประสงค์ร่วมกันขึ้น
๒. สร้างระบบสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน
โดยจัดนิเทศ ให้คำปรึกษาแก่บุคลากรผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนคุณธรรมที่ผ่านการอบรมแล้ว เพื่อสร้างความร่วมมือและรักษาความต่อเนื่องสม่ำเสมอในการพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในโรงเรียน เพิ่มทีมงานวิทยากรด้านการฝึกอบรมและการนิเทศงาน เพื่อยกระดับคุณภาพการดำเนินงาน และใช้เป็นแบบอย่างในการขยายผล เพื่อความยั่งยืน
๓. พัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมการเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม
โดยการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ถอดบทเรียนโรงเรียนคุณธรรมจริยธรรม รวมทั้งวิจัยเรื่องที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีองค์ความรู้และนวัตกรรมการเรียนรู้ที่ถูกต้อง หลากหลาย ทันทต่อเหตุการณ์ และสะดวกในการเผยแพร่ เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการด้านคุณธรรมจริยธรรม

แผนปฏิบัติ

แผนพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมจริยธรรม

คุณธรรมเป้าหมาย

๑. การมีวินัย
๒. จิตสาธารณะ
๓. ความพอเพียง

ตารางคุณธรรมอัตลักษณ์

โรงเรียนบ้านเกาะมะนาว อำเภอบ้านหินเจดีย์ จังหวัดชัยภูมิ

มีวินัย จิตสาธารณะ อยู่อย่างพอเพียง

คุณธรรมเป้าหมาย

พฤติกรรมบงชี้เชิงบวก / ข้อปฏิบัติ

ผู้บริหาร

ครู

นักเรียน

ใช้จ่ายงบประมาณ

ใช้สื่อการสอนอย่าง
คุ้มค่า

รู้จักการออม

อยู่อย่างพอเพียง

สร้างสื่อการสอน

กินเป็น อยู่เป็น

ตารางคุณธรรมอัตลักษณ์

โรงเรียนบ้านเกาะมะนาว อำเภอบ้านหินเจดีย์ จังหวัดชัยภูมิ

มีวินัย จิตสาธารณะ อยู่อย่างพอเพียง

คุณธรรมเป้าหมาย

พฤติกรรมบงชี้เชิงบวก / ข้อปฏิบัติ

ผู้บริหาร

ครู

นักเรียน

ปฏิบัติตามข้อตกลงของ
โรงเรียน ชุมชน

ปฏิบัติตามข้อตกลงของ
โรงเรียน ชุมชน

ปฏิบัติตามข้อตกลงของ
โรงเรียน

มีวินัย

ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ ที่ได้รับ
มอบหมาย

ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ ที่ได้รับ
มอบหมาย

ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ ที่ได้รับ
มอบหมาย

รับผิดชอบหน้าที่
ที่ได้รับมอบหมาย

รับผิดชอบหน้าที่
ที่ได้รับมอบหมาย

รับผิดชอบหน้าที่
ที่ได้รับมอบหมาย

คุณธรรมอัตลักษณ์

คุณธรรมอัตลักษณ์			
คุณธรรมเป้าหมาย	พฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวก		
	ผู้บริหาร	ครู	นักเรียน
การมีวินัย	<ul style="list-style-type: none"> - ปฏิบัติตามข้อตกลงของโรงเรียนและระเบียบของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด - ปฏิบัติตามข้อตกลงของชุมชนด้วยความเต็มใจ - ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจนเสร็จ และมีประสิทธิภาพด้วยตนเอง - รับผิดชอบหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย - รู้สิทธิและรู้จักรักษาสีทิตของตนเองอย่างสม่ำเสมอ - รู้และเคารพสิทธิของเพื่อน ครู ผู้ปกครอง ผู้อื่นในสังคม 	<ul style="list-style-type: none"> - ปฏิบัติตามข้อตกลงของโรงเรียน และระเบียบของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด - ปฏิบัติตามข้อตกลงของชุมชนด้วยความเต็มใจ - ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจนเสร็จ และมีประสิทธิภาพด้วยตนเอง - รับผิดชอบหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย - รู้สิทธิและรู้จักรักษาสีทิตของตนเองอย่างสม่ำเสมอ - รู้และเคารพสิทธิของเพื่อน ครู ผู้ปกครอง ผู้อื่นในสังคม 	<ul style="list-style-type: none"> - ร่วมกันรักษาความสะอาดในห้องเรียนและบริเวณที่ได้รับผิดชอบ - ทำงานส่งทันเวลาครบทุกชิ้นและทำด้วยตนเอง - ปิดน้ำปิดไฟทุกครั้งเมื่อไม่ใช้ - มาโรงเรียนทันเวลาเสมอ - แต่งกายถูกระเบียบของโรงเรียน - ตัดผมทุกต้นเดือน - รักษาสิทธิและรู้จักหน้าที่ของตนเอง
จิตสาธารณะ	<ul style="list-style-type: none"> - เสียสละเวลาส่วนตัวในการพัฒนาโรงเรียน - ร่วมดูแลสังคม - รับผิดชอบต่อส่วนรวม - เสียสละเพื่อส่วนรวม - เอื้อเฟื้อ เมตตา มีน้ำใจต่อผู้ใต้บังคับบัญชา 	<ul style="list-style-type: none"> - เสียสละเวลาส่วนตัวในการอบรมสั่งสอนนักเรียน - อุทิศเวลาทั้งในและนอกเวลาราชการเพื่อชุมชนและสังคม - เอื้อเฟื้อ เมตตา มีน้ำใจต่อนักเรียน 	<ul style="list-style-type: none"> - อาสาช่วยงานต่างๆ - รู้จักแบ่งปันสิ่งของแก่ผู้อื่นได้ โดยไม่เรียกร้องสิ่งตอบแทน - ดูแล รักษาสาธารณสมบัติและสิ่งแวดล้อมด้วยความเต็มใจ - เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชนและสังคม

คุณธรรมอัตลักษณ์			
คุณธรรมเป้าหมาย	พฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวก		
	ผู้บริหาร	ครู	นักเรียน
ความพอเพียง	<ul style="list-style-type: none"> - มีแผนงานแผนงบประมาณที่สอดคล้องกัน - ใช้จ่ายตามแผนงาน 	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้จ่ายสมฐานะ - ใช้สื่อการสอนอย่างคุ้มค่า - มีการสร้างสื่อการสอนใช้เองได้ 	<p>รู้จักออม และใช้เงินตามความจำเป็น เล่นหรือใช้สิ่งของของตนเองที่อยู่ด้วยความเต็มใจ</p> <p>กินอยู่ง่ายตามสภาพจริง</p> <p>นำสิ่งของที่มีอยู่ทดแทนสิ่งที่ชำรุดหรือประดิษฐ์ของเล่นง่ายๆ ได้ด้วยตนเอง</p> <p>ใช้สิ่งของส่วนร่วมพอควรตามความจำเป็น</p> <p>ใช้น้ำไฟเท่าที่จำเป็น และปิดทุกครั้งที่ใช้</p> <p>สม่ำเสมอ</p>

รายชื่อโครงการและคุณธรรมเป้าหมายที่ดำเนินการ

โครงการ	คุณธรรมเป้าหมาย			ผู้รับผิดชอบ (ครู/นักเรียน/ ชั้นเรียน/สภานักเรียน/อื่นๆ)
	๑. การมีวินัย	๒. จิตสาธารณะ	๓. ความพอเพียง	
จิตสาธารณะสู่ความสะอาด	√	√		นักเรียนทุกระดับชั้น
ไ้่่างามเพราะคนงามเพราะแต่่ง	√			นักเรียนทุกระดับชั้น
ออมดีมีเงินเก็บ			√	นักเรียนทุกระดับชั้น
ยิ้มง่าย ไ้่่วสว้ย	√		√	นักเรียนทุกระดับชั้น
แยกขยะด้วยสองมือ	√			

ผลลัพธ์/ผลพลอยได้

๑. ครูมีความตระหนักในบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ ความสำคัญและคุณค่าของอาชีพครู มีศักยภาพในการออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนตลอดจน ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างครูที่ดี เป็นที่ยอมรับทั่วกัน
๒. นักเรียนมีทักษะกระบวนการคิด มีคุณธรรม จริยธรรม มีทักษะในการดำเนินชีวิตโดยใช้หลัก ศาสนาเป็นฐาน
๓. พฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียน ครู บุคลากร นักเรียน และผู้ปกครองเปลี่ยนแปลงไปสู่ ทิศทางที่ดีขึ้น
๔. นักเรียนมีผลการเรียนที่ดีขึ้น และผลการสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับ ที่ดีขึ้น
๕. นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมนักเรียนได้รับความสนใจจากนักวิชาการ ใน การนำไปต่อยอดขยายผลเชิงวิชาการให้แพร่หลาย
๖. หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม สังคมชุมชน ประชาชนให้ความสนใจ และ มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมร่วมกัน เพื่อความสุขของประเทศ เมื่อโรงเรียนได้พัฒนาเป็น โรงเรียนคุณธรรมแล้ว ทุกฝ่ายจะได้รับประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม

บทที่ ๔ กระบวนการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน

๑.การวางแผนการดำเนินงาน

ผู้บริหารและครูแกนนำพัฒนาแผนงานคุณธรรมและโครงการชั้นในโรงเรียนโดยมีนักเรียนแกนนำเป็นทีมงานปฏิบัติ ร่วมกับนักเรียนทั้งโรงเรียน ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

- ผู้บริหารโรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการและมอบหมายงาน
- ผู้บริหารโรงเรียนจัดประชุมคณะกรรมการพัฒนาแผนงานคุณธรรมของโรงเรียน
- โรงเรียนประชุมกำหนดคุณธรรมเป้าหมายและระบุพฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวก
- แต่ละกลุ่มจัดประชุมระดมสมองเพื่อจัดทำโครงการคุณธรรม
- ผู้บริหารโรงเรียนกำกับติดตามให้คำปรึกษาหารือในการลงมือปฏิบัติโครงการ

คุณธรรม

- ผู้บริหารโรงเรียนจัดประชุมประเมินผลการปฏิบัติโครงการคุณธรรม
- ผู้บริหารโรงเรียนจัดประชุมประเมินผลการปฏิบัติโครงการคุณธรรมเป็นช่วงๆ แล้วปรับปรุงแผน แก้ไขปัญหาให้ลุล่วง

๒.การปฏิบัติตามแผน

ทุกคนในโรงเรียนร่วมมือกันลงมือปฏิบัติโครงการคุณธรรมทั้งโรงเรียน ที่ร่วมกันคิด ร่วมแก้ปัญหา ปรับปรุงแผน และประเมินผลอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอจนบรรลุผลสำเร็จ ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

- ครูและนักเรียนร่วมกันระดมความคิด วิเคราะห์ เชื่อมโยง ปัญหาและสาเหตุของปัญหา
- ระบุเป้าหมายที่ต้องการแก้ไขปัญหา นั้น ๆ โดยกำหนดเป็นคุณธรรมเป้าหมาย
- วางแผนและออกแบบวิธีแก้ไข โดยกำหนดเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์
- ลงมือทำตามที่กำหนด มีการติดตามบันทึกข้อมูลอย่างเป็นระบบ
- ประมวลสรุปผลและประเมินผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

๓.การประเมินผลและการตรวจสอบการดำเนินงานตามแผน

โรงเรียนจัดให้มีคณะกรรมการ/ผู้นิเทศภายใน ไปติดตามเยี่ยมชมการปฏิบัติโครงการคุณธรรมของแต่ละกลุ่ม เพื่อให้คำปรึกษาหารือ ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

- ผู้บริหารโรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศติดตามภายในและมอบหมายงาน
- ผู้บริหารโรงเรียนจัดประชุมคณะกรรมการพัฒนาแผนการนิเทศติดตามภายในเพื่อวางแผนการปฏิบัติงาน และกำหนดตัวชี้วัดของโรงเรียน และจัดให้มีการประชุมหารือผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอตลอดปี

๔.การแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงาน

ผู้บริหารโรงเรียนจัดประชุมประเมินผลการปฏิบัติโครงการคุณธรรมเป็นช่วงๆ แล้วปรับปรุงแผน แก้ไขปัญหาให้ลุล่วง

บทที่ ๕

การกำกับ ติดตาม ประเมินผล ตรวจสอบ และรายงาน

กิจกรรมการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม ควรมีระยะเวลาดำเนินงานประมาณ ๑ ปี เมื่อมีการประเมินผลการปฏิบัติครบรอบปีแล้ว จะนำผลการประเมินมาปรับปรุงแผนของรอบปีต่อไป ดังนี้

แนวทางการดำเนินงาน	ตัวชี้วัด	ช่วงเวลา
๑.๑ กิจกรรมการพัฒนาศักยภาพครูแกนนำและนักเรียนแกนนำ	๑) ผู้บริหารโรงเรียนเข้ารับฟังวัตถุประสงค์และแนวทางการพัฒนาเข้าสู่โรงเรียนคุณธรรม และนำมาถ่ายทอดให้แก่ผู้เกี่ยวข้อง	เดือนที่ ๑-๒
	๒) ผู้บริหารโรงเรียนส่งรายชื่อครูแกนนำเข้าอบรมเชิงปฏิบัติการ ที่ต้นสังกัดจัดขึ้น	
	๓) ผู้บริหารโรงเรียนส่งรายชื่อนักเรียนแกนนำเข้าอบรมเชิงปฏิบัติการที่ต้นสังกัดจัดขึ้น หรือ โรงเรียนจัดขึ้นโดยครูแกนนำที่ผ่านการอบรมแล้วเป็นวิทยากร	
	๔) ผู้บริหารโรงเรียนนำผู้แทนครูและผู้แทนนักเรียนไปศึกษาดูงานโรงเรียนคุณธรรมต้นแบบ ที่ต้นสังกัดจัดขึ้น หรือโรงเรียนดำเนินการเอง	
๑.๒ กิจกรรมการจัดทำแผนและโครงการงานคุณธรรม	๑) ผู้บริหารโรงเรียนแต่งตั้งคณะทำงานและมอบหมายงาน	เดือนที่ ๒-๑๒
	๒) ผู้บริหารโรงเรียนจัดประชุมคณะทำงานพัฒนาแผนงานคุณธรรมของโรงเรียน	
	๓) โรงเรียนประชุมกำหนดคุณธรรมเป้าหมายและระบุพฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวก	
	๔) แต่ละกลุ่มจัดประชุมระดมสมองเพื่อจัดทำโครงการงานคุณธรรม	
	๕) ผู้บริหารโรงเรียนกำกับติดตามให้คำปรึกษาหารือในการลงมือปฏิบัติโครงการงานคุณธรรม	
	๖) ผู้บริหารโรงเรียนจัดประชุมประเมินผลการปฏิบัติโครงการงานคุณธรรมเป็นช่วง ๆ แล้วปรับปรุงแผน แก้ไขปัญหาให้ลุล่วง	

แนวทางการดำเนินงาน	ตัวชี้วัด	ช่วงเวลา
๑.๓ กิจกรรมการนิเทศติดตาม	๑) ผู้บริหารโรงเรียนแต่งตั้งคณะทำงานนิเทศติดตามภายในและมอบหมายงาน	เดือนที่ ๔, ๘, ๑๑
	๒) ผู้บริหารโรงเรียนจัดประชุมคณะทำงานพัฒนาแผนการนิเทศติดตามภายในเพื่อวางแผนการปฏิบัติงาน และกำหนดตัวชี้วัดของโรงเรียนและจัดให้มีการประชุมหารือผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอตลอดปี	
	๓) โรงเรียนประสานงานกับผู้นิเทศติดตามของต้นสังกัด	
๑.๔ กิจกรรมรายงานความก้าวหน้า	๑) ผู้บริหารโรงเรียนจัดประชุมเตรียมนำเสนอรายงานความก้าวหน้ารอบ ๖ เดือนและเมื่อครบรอบปี	เดือนที่ ๖,๑๒
	๒) โรงเรียนนำเสนอผลงานความสำเร็จในเวทีที่ต้นสังกัดจัดขึ้น	
๑.๕ กิจกรรมประเมินผลการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในโรงเรียน	๑) ผู้บริหารโรงเรียนประชุมรวบรวมผลการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ทุกโครงการ/โครงการเพื่อสะท้อนการปฏิบัติคุณธรรมความดีร่วมกัน	เดือนที่ ๑๒
	๒) โรงเรียนจัดประเมินผลพฤติกรรมที่พึงประสงค์เพิ่มขึ้นและพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ลดลง	
๑.๖ การบริหารจัดการกิจกรรมการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม	๑) ผู้บริหารโรงเรียนสร้างการมีส่วนร่วมในการวางแผนการปฏิบัติงาน กำหนดตัวชี้วัด กำกับติดตามการปฏิบัติงาน แก้ไขปัญหา และประเมินผล	ตลอดปี
	๒) ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม	
	๓) ผู้บริหารโรงเรียนเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานคุณธรรมของโรงเรียนให้แก่ผู้ปกครองชุมชน	

แนวทางการดำเนินงาน	ตัวชี้วัด	ช่วงเวลา
๑.๗ สื่อ/กระบวนการเรียนรู้คุณธรรม	๑) โรงเรียนได้รับสื่อในการบ่มเพาะคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้เป็นคนดี มีคุณธรรม มีความสามารถในการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ จากทางโรงเรียนต้นแบบ (โรงเรียนสัตยาไส และ โรงเรียนปัญญาประทีป)	เดือนที่ ๑-๓
	๒) โรงเรียนมีกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในการบ่มเพาะคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้เป็นคนดี มีคุณธรรม มีความสามารถในการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การบูรณาการในแต่ละสาระวิชา หรือ กิจกรรมเสริมในเวลาว่าง เป็นต้น	

ภาคผนวก

โครงการส่งเสริมคุณธรรมอัตลักษณ์โรงเรียนคุณธรรม

“มีวินัย จิตสำราญ อยู่อย่างพอเพียง”

๑. โครงการงาน จิตสาธารณะ สู่ความสะอาด

๒. ความสำคัญของปัญหา

สภาพปัญหาจากการสำรวจ พบว่า พื้นที่บริเวณโรงเรียนบ้านเกาะมะนาวมีเศษขยะทิ้งเกลื่อนกลาดจำนวนมาก ดูไม่สวยงาม ซึ่งเป็นสภาพแวดล้อมที่นักเรียนควรสร้างจิตสำนึก ช่วยกันดูแลรับผิดชอบ ดังนั้นจึงได้จัดทำโครงการนี้ขึ้น เพื่อปลูกจิตสำนึกให้นักเรียน มีจิตสาธารณะร่วมกันกำจัดขยะให้ลดลง อีกทั้งยังส่งเสริมการทำงานของสภานักเรียน

๓. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้นักเรียน มีนิสัยรักความสะอาด
๒. เพื่อให้บริเวณพื้นที่โรงเรียน สะอาดน่าดู น่าอยู่ น่าเรียน
๓. เพื่อสร้างความสามัคคีและการทำงานเป็นทีมให้กับนักเรียน

๔. กลุ่มเป้าหมาย

เชิงคุณภาพ นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อในการทิ้งขยะเป็นที่ มีนิสัยรักความสะอาด
เชิงปริมาณ นักเรียนบ้านเกาะมะนาวทั้งหมดจำนวน ๒๐๙ คน

๕. แผนการดำเนินงานโครงการ

๑. ประชุมวางแผนการดำเนินงานร่วมกับสภานักเรียน
๒. กำหนดกิจกรรม ขอบข่ายการทำงานวิธีการทำงาน
๓. แบ่งคณะกรรมการตรวจความสะอาดเขตงานรับผิดชอบ
๔. ดำเนินกิจกรรมทำความสะอาด เขตงานรับผิดชอบ
 - เวลา ๐๗.๔๐ น. - รวมพลที่จุดนัดหมาย “จุดรวมพล คนจิตอาสา”
 - ทำความสะอาดเขตงานที่รับผิดชอบ
 - เวลา ๐๗.๕๐ น. - ร่วมกันตรวจสอบเขตงานทั้งผู้ตรวจ และผู้รับผิดชอบเขตงาน
 - เวลา ๐๗.๕๕ น. - คณะกรรมการตรวจความสะอาดตามเกณฑ์ สรุปผล
 - เวลา ๐๘.๐๐ น. - คณะกรรมการรายงานผลการตรวจในแต่ละเขตพื้นที่รับผิดชอบ หน้าเสาธง
๕. สรุปผลการดำเนินงาน

๖. งบประมาณ

-

๗. หลักธรรมที่นำมาใช้

ฆราวาสธรรม

๑. สัจจะ (ความซื่อสัตย์)
- ๒ . ทมะ (การฝึกตน)
- ๓ . ขันติ (การอดทน)
๔. จาคะ (การเสียสละ)

๘. ความเชื่อมโยงสู่คุณธรรมอัตลักษณ์
จิตสาธารณะ

๙. วิธีการวัดและประเมินผล
แบบประเมินการทำความสะอาดเขตงานรับผิดชอบ โดยสถานักเรียนโรงเรียนบ้านเกาะมะนาว

๑๐. ผู้รับผิดชอบโครงการ
คุณครูสุวนันท์ นาทศรีทา

๑. โครงการงาน ไก่งามเพราะชนคนงามเพราะแต่ง

๒. ความสำคัญของปัญหา

เนื่องจากสภาพปัจจุบัน นักเรียนยังขาดระเบียบวินัยในการแต่งกายตามระเบียบของโรงเรียน ซึ่งมีสาเหตุมาจากปัญหาต่างๆ เช่น การขาดการดูแลเอาใจใส่ของผู้ปกครอง นักเรียนไม่มีระเบียบวินัยในการแต่งกาย จึงจัดให้มีโครงการแต่งกายถูกระเบียบประจำวัน ขึ้นเพื่อต้องการปลูกฝังให้นักเรียนเคารพกฎกติกา รู้กาลเทศะ แต่งกายสะอาดเรียบร้อย ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน ซึ่งเป็นการช่วยส่งเสริมและพัฒนาบุคลิกภาพของนักเรียนให้มีความเหมาะสมต่อไป

๓. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีจริยธรรมพื้นฐานในการปฏิบัติตนตามระเบียบของทางโรงเรียน
๒. เพื่อปลูกฝังการมีจิตสำนึกของสภาพความเป็นนักเรียน และการมีวินัยในตนเอง
๒. เพื่อให้ให้นักเรียนแต่งกายถูกระเบียบของโรงเรียน
๓. เพื่อให้ให้นักเรียนมีบุคลิกภาพที่ดี แต่งกายสะอาดเรียบร้อยและมีความเหมาะสม

๔. กลุ่มเป้าหมาย

- เชิงปริมาณ : นักเรียนโรงเรียนบ้านเกาะมะนาว จำนวน ๒๐๙ คน
- เชิงคุณภาพ : นักเรียนโรงเรียนบ้านเกาะมะนาว แต่งกายถูกระเบียบวินัยตามที่โรงเรียน

กำหนด

๕. แผนการดำเนินโครงการ

๑. ประชุมวางแผนร่วมกับสภานักเรียนเพื่อกำหนดกิจกรรม
๒. นักเรียนระดมความคิด ชี้แจงปัญหา เพื่อทราบแนวทางในการจัดทำโครงการ และศึกษาการทำโครงการและข้อมูล เพื่อเสนอโครงการกับครูที่ปรึกษา
๓. ดำเนินการตามแผนงานที่กำหนด จัดชุดประจำวัน

วันจันทร์	ชุดนักเรียน
วันอังคาร	ชุดนักเรียน
วันพุธ	ชุดพลละ
วันพฤหัสบดี	ชุดลูกเสือ-เนตรนารี
วันศุกร์	ชุดผ้าไทย
๔. สรุปผลการดำเนินงาน
๕. เขียนรายงานผลการดำเนินงานเสนอคุณครูที่ปรึกษาโครงการ

๖. งบประมาณ

-

๗. หลักธรรมที่นำมาใช้

อิทธิบาท หมายถึง สิ่งซึ่งมีคุณธรรม เครื่องให้ลุถึงความสำเร็จตามที่ตนประสงค์ ผู้หวังความสำเร็จในสิ่งใด ต้องทำตนให้สมบูรณ์ ด้วยสิ่งที่เรียกว่า อิทธิบาท ซึ่งจำแนกไว้เป็น ๔ คือ

๑. ฉันทะ ใช้เป็นแบบอย่างที่ดี
๒. วิริยะ มอบเกียรติบัตร
๓. จิตตะ ชื่นชมยกย่อง นักเรียนที่แต่งกายถูกระเบียบ
๔. วิมังสา ประเมินโดยตนเองและเพื่อน

๘. ความเชื่อมโยงสู่คุณธรรมอัตลักษณ์

มีวินัย

๙. วิธีการวัดและประเมิน

แบบประเมินการแต่งกายโดยนักเรียนประเมินกันเอง และครูประจำชั้นเป็นผู้ประเมิน

๑๐. ผู้รับผิดชอบโครงการ

นางนิภาพร พิบขุนทด

๑. โครงการ ออมดีมีเงินเก็บ

๒. ความสำคัญของปัญหา

คณะผู้จัดทำโครงการเล็งเห็นถึงความสำคัญของโครงการออมดีมีเงินเก็บ เพราะนิสัยการใช้จ่ายเงินหรือนิสัยการออมเป็นเรื่องที่จะต้องได้รับการปลูกฝังและได้รับการสอนตั้งแต่เด็กๆ หากมีการปรับพื้นฐานที่ดีในเรื่องของพฤติกรรมกรออม เป็นสิ่งที่ดีงามที่จะติดตัวเด็กตลอดไป คณะผู้จัดทำจึงได้นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวงรัชกาลที่ ๙ มาเป็นแนวทางในการจัดทำโครงการออมดีมีวินัยขึ้นมา เพื่อส่งเสริมและปลูกฝังให้นักเรียนได้รู้จักและรักการออม และให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ คณะผู้จัดทำจึงได้จัดทำโครงการนี้ขึ้นมา

๓. วัตถุประสงค์

๑. นักเรียนมีนิสัยรักการประหยัดอดออม รู้จักการใช้จ่ายเงิน
๒. นักเรียนมีความรู้และประสบการณ์ในการทำงานเป็นทีม
๓. นักเรียนได้ฝึกทักษะการบริหาร การบริการและการทำงานอย่างเป็นขั้นตอน

๔. กลุ่มเป้าหมาย

เชิงคุณภาพ นักเรียนบัญชีเงินออม

เชิงปริมาณ นักเรียนโรงเรียนบ้านเกาะมะนาวทั้งหมดจำนวน ๒๐๙ คน มีการออมกว่า ร้อยละ ๙๐

๕. แผนการดำเนินโครงการ

๑. ประชุมวางแผนเขียนโครงการ
๒. เสนอโครงการ
๓. กิจกรรมที่ใช้ดำเนินงาน
๔. แบ่งงานรับผิดชอบ

๖. งบประมาณ

-

๗. หลักธรรมที่นำมาใช้

พระราชดำรัส

“การใช้จ่ายอย่างประหยัดนั้น จะเป็นหลักประกันความสมบูรณ์พูนสุขของผู้ประหยัดเองและครอบครัว ช่วยป้องกันความขาดแคลนในวันข้างหน้า การประหยัดดังกล่าวนี้จะมีผลดีไม่เฉพาะแก่ผู้ประหยัดเท่านั้น ยังเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติด้วย”

๘. ความเชื่อมโยงสู่คุณธรรมอัตลักษณ์
อยู่อย่างพอเพียง

๙. วิธีการวัดและประเมินผล

๑. สถิติจำนวนนักเรียนที่ฝากเงิน
๒. ยอดจำนวนเงินฝากของนักเรียนทั้งหมด
๓. การปฏิบัติของนักเรียน

๑๐. ผู้รับผิดชอบโครงการ

คณะครูโรงเรียนบ้านเกาะมะนาว

๑. โครงการ ยิ้มง่าย ไหว้สวย

๒. ความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันการอยู่ร่วมกันในสังคมมีปัญหาต่างๆ เกิดขึ้นมากมาย ปัญหาหนึ่งที่สำคัญของการอยู่ร่วมกันในสังคมคือ แต่ละคนต่างทำหน้าที่โดยขาดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน การทักทายโดยการยิ้ม การไหว้ ถือเป็นเอกลักษณ์ของประเทศที่คนต่างชาติต่างยกย่องประเทศไทยในวัฒนธรรมอันดีงามนี้ ถือเป็นเสน่ห์ที่น่าหลงใหลของคนไทย ดังนั้นการส่งเสริมการยิ้ม การไหว้ และการทักทาย เป็นสิ่งที่จะช่วยให้คนในสังคมมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันมากขึ้น และนำไปสู่ความปรองดองกันภายในสังคม การสร้างเสริมบุคลิกภาพในการยิ้ม การไหว้ และการทักทาย สามารถเริ่มได้จากตนเอง ครอบครัว โรงเรียน ผู้การพัฒนาในระดับประเทศชาติ ดังนั้นนักเรียนโรงเรียนบ้านเกาะมะนาว ได้ตระหนักถึงปัญหาการสร้าง ความประทับใจ ปฏิสัมพันธ์ที่ดีในหมู่คณะนี้ จึงได้จัดทำโครงการยิ้มง่าย ไหว้สวยขึ้น เพื่อส่งเสริมและพัฒนาการยิ้ม การไหว้ และการทักทาย นอกจากนี้จะทำให้คนในสังคมมีการประสานสัมพันธ์ที่ดีต่อกันแล้ว ยังทำให้นักเรียนได้ฝึกตนเองให้ปฏิบัติตามแนวทางและแบบอย่างที่ดีของสังคมด้วย

๓. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสร้างความตระหนักและปลูกฝังคุณธรรมในการยิ้ม การไหว้ และการทักทาย
๒. เพื่อส่งเสริมการยิ้ม การไหว้ และการทักทายให้ถูกต้อง
๓. เพื่อพัฒนาการยิ้ม การไหว้ และการทักทายให้ดียิ่งขึ้น

๔. กลุ่มเป้าหมาย

- เชิงปริมาณ : นักเรียนโรงเรียนบ้านเกาะมะนาว จำนวน ๒๐๙ คน
- เชิงคุณภาพ : นักเรียนโรงเรียนบ้านเกาะมะนาว มีการยิ้ม การไหว้ และการทักทายที่ถูกต้องเหมาะสม

๕. แผนการดำเนินโครงการ

๑. ประชุมปรึกษานักเรียนโรงเรียนบ้านเกาะมะนาว เพื่อกำหนดกิจกรรม
๒. นักเรียนระดมความคิด ชี้แจงปัญหา เพื่อทราบแนวทางในการจัดทำโครงการ และศึกษาการทำโครงการและข้อมูล
๓. ดำเนินการตามแผนงานที่กำหนด
 - ขอความร่วมมือจากทุกคนในการทำความเคารพคุณครู และพี่ๆ เพื่อนๆ เมื่อพบเจอกัน
 - ฝึกฝนการยิ้ม การไหว้ และการทักทายที่ถูกต้อง
 - ปลูกฝังคุณธรรมในการยิ้ม การไหว้ และการทักทายเมื่อพบเจอกัน
 - การสาธิตการยิ้ม การไหว้ และการทักทาย
 - การสร้างเครือข่ายการยิ้ม การไหว้ การทักทายที่ถูกต้องเหมาะสม
๔. สรุปผลการดำเนินงาน
๕. เขียนรายงานผลการดำเนินงานเสนอคุณครูที่ปรึกษาโครงการ

๖. งบประมาณ

-

๗. หลักธรรมที่นำมาใช้

อิทธิบาท หมายถึง สิ่งซึ่งมีคุณธรรม เครื่องให้ลุถึงความสำเร็จตามที่ตนประสงค์ ผู้หวังความสำเร็จในสิ่งใด ต้องทำตนให้สมบูรณ์ ด้วยสิ่งที่เรียกว่า อิทธิบาท ซึ่งจำแนกไว้เป็น ๔ คือ

๑. ฉันทะ ความพอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น
๒. วิริยะ ความพากเพียรในสิ่งนั้น
๓. จิตตะ ความเอาใจใส่ฝักใฝ่ในสิ่งนั้น
๔. วิมังสา ความหมั่นสอดส่องในเหตุผลของสิ่งนั้น

๘. ความเชื่อมโยงสู่คุณธรรมอัตลักษณ์

มีวินัย

๙. วิธีการวัดและประเมินผล

วิธีการวัดผล

วิธีการวัดผล : การสอบถามความพึงพอใจให้ครูเป็นผู้ประเมิน

เครื่องมือการวัดผล

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน : แบบประเมินความพึงพอใจโดยครูเป็นผู้ประเมิน

ช่วงระยะเวลา

ช่วงเวลาการประเมิน : ทุกวันที่นักเรียนมาโรงเรียน

๑๐. ผู้รับผิดชอบโครงการ

นายณรงค์ ป้องปัด

๑.โครงการ แยกขยะด้วยสองมือ

๒.ความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันโรงเรียนบ้านเกาะมะนาวเป็นโรงเรียนขยายโอกาสขนาดกลาง มีนักเรียนจำนวน ๒๐๙ คน ได้มีขยะเป็นจำนวนมากเนื่องจากนักเรียนส่วนใหญ่ละเลย ไม่สนใจ ไม่เห็นคุณค่าและให้ความสำคัญของการทิ้งขยะ และไม่รู้จักวิธีการคัดแยกขยะที่ถูกต้อง นักเรียนจึงทิ้งขยะต่าง ๆ ลงไปรวมในถังเดียวกัน ส่งผลกระทบต่อผู้อื่นรวมถึงระบบนิเวศได้ง่ายๆ เพราะขยะหลายรูปแบบจะไปกองทับถมกันโดยที่ไม่ได้ถูกคัดแยกประเภทตั้งแต่แรก สิ่งที่ปะปนอยู่ในกองขยะเหล่านั้นก็จะกลายเป็นแหล่งเชื้อโรค และแบคทีเรียขนาดใหญ่ที่สามารถแพร่เชื้อให้กับผู้ที่สัมผัสกับขยะเหล่านี้ได้โดยตรง ดังนั้นขยะเหล่านั้นหากนำมาคัดแยกอย่างถูกวิธีแล้วจะสามารถสร้างประโยชน์ได้ คณะผู้จัดทำจึงคิดหาวิธีการคัดแยกขยะ เพื่อนำขยะบางส่วนกลับมาใช้ประโยชน์ ซึ่งเป็นการประหยัดทรัพยากรรวมทั้งเป็นการลดปริมาณ ขยะ ซึ่งส่งผลดีทั้งต่อสิ่งแวดล้อม ต่อนักเรียนและโรงเรียนบ้านเกาะมะนาวต่อไป

๓.วัตถุประสงค์

๑. นักเรียนสามารถบอกประโยชน์และการแยกประเภทของขยะได้
๒. นักเรียนสามารถคัดแยกขยะแต่ละประเภทได้อย่างถูกต้อง
๓. นักเรียนเกิดจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อมจากการจัดการขยะของตนเอง

๔.กลุ่มเป้าหมาย

เชิงคุณภาพ นักเรียนโรงเรียนบ้านเกาะมะนาว จำนวน ๒๐๙ คน ร้อยละ ๙๐ สามารถคัดแยกขยะ

และกำจัดขยะได้อย่างถูกวิธี

เชิงปริมาณ นักเรียนโรงเรียนบ้านเกาะมะนาวทั้งหมดจำนวน ๒๐๙ คน

๕.แผนการดำเนินโครงการ

๑. ประชุมวางแผนร่วมกับสภานักเรียนเพื่อกำหนดกิจกรรม
๒. นักเรียนระดมความคิด ชี้แจงปัญหา เพื่อทราบแนวทางในการจัดทำโครงการ และศึกษาการทำงานโครงการและข้อมูล เพื่อเสนอโครงการกับครูที่ปรึกษา
๓. ดำเนินการตามแผนงานที่กำหนด
 - เข้าแถวตามสายชั้น
 - ให้ความรู้ในการคัดแยกขยะแต่ละประเภท
 - นักเรียนเก็บขยะและคัดแยกขยะแต่ละประเภท
 - นำขยะที่แยกได้ไปจัดเก็บที่ธนาคารขยะ
 - ทำความสะอาดถังขยะ
 - นัดหมายทำความสะอาดร่างกาย เข้าสู่ชั้นเรียน
๔. สรุปผลการดำเนินงาน
๕. เขียนรายงานผลการดำเนินงานเสนอครูที่ปรึกษา

๖.งบประมาณ

-

๗.หลักธรรมที่นำมาใช้

อิทธิบาท ๔ หมายถึง ธรรมที่ทำให้งานสำเร็จ มี ๔ ประการ

๑. ฉันทะ เต็มใจทำ
๒. วิริยะ ทำอย่างสม่ำเสมอ
๓. จิตตะ รับผิดชอบหน้าที่ของตัวเอง
๔. วิมังสา วัดและประเมินผล เพื่อปรับปรุงงานให้ดีขึ้น

๘.ความเชื่อมโยงสู่คุณธรรมอัตลักษณ์

มีวินัย

๙. วิธีการวัดและประเมินผล

สังเกตและถาม-ตอบโดยนักเรียนประเมินกันเอง และครูประจำชั้นเป็นผู้ประเมิน

๑๐. ผู้รับผิดชอบโครงการ

คุณครูปรัชญา เรืองธนานุรักษ์

แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน
ตามคุณธรรมอัตลักษณ์โรงเรียนบ้านเกาะมะนาว

**แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน เพื่อการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ตามคุณธรรมอัตลักษณ์โรงเรียนบ้านเกาะมะนาว : (มีวินัย)**

ชื่อนักเรียนชั้น.....ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....

คำชี้แจง การบันทึกให้ กาเครื่องหมาย ลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจริง

ที่	พฤติกรรม	ระดับการปฏิบัติ (คะแนน)			
		เป็นประจำ (๓)	บางครั้ง (๒)	น้อยครั้ง (๑)	ไม่ทำเลย/ ไม่ชัดเจน (๐)
๑	ร่วมกันรักษาความสะอาดในห้องเรียนและบริเวณที่ได้ รับผิดชอบ				
๒	ทำงานส่งทันเวลาครบทุกชิ้นและทำด้วยตนเอง				
๓	ปิดน้ำปิดไฟทุกครั้งเมื่อไม่ใช้				
๔	มาโรงเรียนทันเวลาเสมอ				
๕	แต่งกายถูกระเบียบของโรงเรียน				
๖	ตัดผมทุกต้นเดือน				
๗	รักษาสีผิวและรู้จักหน้าที่ของตนเอง				

บันทึกเพิ่มเติม.....

ผู้ประเมิน ครู พ่อแม่/ผู้ปกครอง ตนเอง เพื่อน

ลงชื่อผู้ประเมิน
(.....)

เกณฑ์การประเมิน

ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การตัดสิน
ดีเยี่ยม	ได้คะแนนรวมระหว่าง ๒๐-๒๔ คะแนน และไม่มีผลการประเมินข้อใดข้อหนึ่งต่ำกว่า ๒ คะแนน
ดี	ได้คะแนนรวมระหว่าง ๑๔-๑๙ คะแนน และไม่มีผลการประเมินข้อใดข้อหนึ่งได้ ๐ คะแนน
ผ่าน	ได้คะแนนรวมระหว่าง ๘-๑๓ คะแนน และไม่มีผลการประเมินข้อใดข้อหนึ่งได้ ๐ คะแนน
ไม่ผ่าน	ได้คะแนนรวม ระหว่าง ๐ - ๗ คะแนน

**แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน เพื่อการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ตามคุณธรรมอัตลักษณ์โรงเรียนบ้านเกาะมะนาว : (จิตสาธารณะ)**

ชื่อนักเรียนชั้น.....ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....

คำชี้แจง การบันทึกให้ กาเครื่องหมาย ลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจริง

ที่	พฤติกรรม	ระดับการปฏิบัติ (คะแนน)			
		เป็นประจำ (๓)	บางครั้ง (๒)	น้อยครั้ง (๑)	ไม่ทำเลย/ ไม่ชัดเจน (๐)
๑	อาสาช่วยงานต่าง ๆ				
๒	รู้จักแบ่งปันสิ่งของแก่ผู้อื่นได้ โดยไม่เรียกร้องสิ่งตอบแทน				
๓	ดูแล รักษาสาธารณสมบัติและสิ่งแวดล้อมด้วยความเต็มใจ				
๔	เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม				

บันทึกเพิ่มเติม.....

ผู้ประเมิน ครู พ่อแม่/ผู้ปกครอง ตนเอง เพื่อน

ลงชื่อผู้ประเมิน
(.....)

เกณฑ์การประเมิน

ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การตัดสิน
ดีเยี่ยม	ได้คะแนนรวมระหว่าง ๑๐-๑๒ คะแนน และไม่มีผลการประเมินข้อใดข้อหนึ่งต่ำกว่า ๒ คะแนน
ดี	ได้คะแนนรวมระหว่าง ๗-๙ คะแนน และไม่มีผลการประเมินข้อใดข้อหนึ่งได้ ๐ คะแนน
ผ่าน	ได้คะแนนรวมระหว่าง ๔-๖ คะแนน และไม่มีผลการประเมินข้อใดข้อหนึ่งได้ ๐ คะแนน
ไม่ผ่าน	ได้คะแนนรวม ระหว่าง ๐ - ๓ คะแนน

**แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน เพื่อการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ตามคุณธรรมอัตลักษณ์โรงเรียนบ้านเกาะมะนาว : (อยู่อย่างพอเพียง)**

ชื่อนักเรียน..... ชั้น.....ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....

คำชี้แจง การบันทึกให้กาเครื่องหมาย ลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจริง

ที่	พฤติกรรม	ระดับการปฏิบัติ			
		เป็นประจำ(๓)	บางครั้ง(๒)	น้อยครั้ง (๑)	ไม่ทำเลย/ไม่ชัดเจน (๐)
๑	รู้จักออม และใช้เงินตามความจำเป็น				
๒	เล่นหรือใช้สิ่งของที่ตนเองมีอยู่ด้วยความเต็มใจ				
๓	กินอยู่อย่างตามสภาพจริง				
๔	นำสิ่งของที่มีอยู่ทดแทนสิ่งที่ชำรุดหรือประดิษฐ์ของเล่นง่ายๆ ได้ด้วยตนเอง				
๕	ใช้สิ่งของส่วนร่วมพอควรตามความจำเป็น				
๖	ใช้น้ำไฟเท่าที่จำเป็นและปิดทุกครั้งที่ใช้สม่ำเสมอ				
รวมคะแนน/ระดับคุณภาพ					

ผู้ประเมิน ครู พ่อแม่/ผู้ปกครอง ตนเอง เพื่อน

ลงชื่อผู้ประเมิน
(.....)

เกณฑ์การประเมิน

ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การตัดสิน
ดีเยี่ยม	ได้คะแนนรวมระหว่าง ๑๕-๑๘ คะแนน และไม่มีผลการประเมินข้อใดข้อหนึ่งต่ำกว่า ๒ คะแนน
ดี	ได้คะแนนรวมระหว่าง ๑๑-๑๔ คะแนน และไม่มีผลการประเมินข้อใดข้อหนึ่งต่ำกว่า ๐ คะแนน
ผ่าน	ได้คะแนนรวมระหว่าง ๖-๑๐ คะแนน และไม่มีผลการประเมินข้อใดข้อหนึ่งต่ำกว่า ๐ คะแนน
ไม่ผ่าน	ได้คะแนนรวมระหว่าง ๐-๕ คะแนน

แผนงานโรงเรียนคุณธรรม

โรงเรียนบ้านเกาะมะนาว

สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชัยภูมิ เขต ๓